

Aandacht voor 'geloven op maandag' is nodig

Helpt de kerk bij je werk?

In Nederland groeit het aantal gemeenten dat beseft dat haar leden door de week midden in de wereld zitten én welk een verantwoordelijkheid dat biedt.

M.H. Pijnacker
Hordijk uit Houten is
coördinator Bedrijfs-
bidstonden en centraal
contactpersoon
spoorchristenen.

Christenen brengen immers veel meer tijd door buiten de kerk dan daarbinnen. Zij worden door Jezus zout der aarde en licht van de wereld genoemd. Toch is er behoefte aan meer steun vanuit de kerken om op je werk christen te kunnen zijn. Soms kun je het gevoel hebben te moeten kiezen: óf je wordt actief in de kerk óf je kiest voor je werk en carrière en kiest daarmee voor jezelf. Dit is echter een schijnbare tegenstelling, die niet op een bijbelse visie berust.

Werk als een opdracht

Binnen de kerkelijke gemeenschap kan het beeld bestaan dat mensen die 'fulltime christen zijn' zoals predikanten en zendelingen, geestelijker en dus belangrijker zijn dan gewone gemeenteleden. Dit vinden we al terug in de vroeg-christelijke kerk bij de kerkvader Augustinus. Daar kwam onder invloed van het neo-platonisme de idee op dat materie niet belangrijk is, maar alleen het geestelijke. Dit heeft de theologie doortrokken en bepaalt mede onze hedendaagse kijk op de werkelijkheid. We kennen zelfs intuïtief een zekere rangorde toe aan een aantal christelijke functies. Bovenaan staat de predikant. Dan komt de zending, die meestal fulltime en ergens ver weg werkt. Vervolgens krijgen we de fulltime kerkelijk werkers. Daarna komt degene die een ambt vervult als ouderling of diaken en

ten slotte onderaan de 'gewone christenen'... Sinds de Reformatie is het priesterschap van alle gelovigen in de Bijbel weliswaar herontdekt, maar helaas niet voldoende uitgewerkt.

Deze in onze kerkelijke cultuur verankerde visie bepaalt hoe we met elkaar omgaan. In de kerk kan dit tot uiting komen doordat er bijvoorbeeld wel aandacht is voor de activiteiten binnen de kerk waarvoor dan ook gebed wordt gevraagd en mensen worden toegerust, terwijl er nauwelijks aandacht is voor wat je nodig hebt om als christen te functioneren op je werkplek. Terwijl je juist daar een groot deel van je tijd doorbrengt en met veel mensen in contact komt. Vinden we iemand die 35 minuten lesgeeft op de zondagsschool in geestelijke zin vaak belangrijker dan iemand die pakweg 35 uur per week lesgeeft op een school? De leraren vergeten we gemakkelijk in ons gebed.

Aan de wand van het catechisatie-lokaal hangt wellicht een wereldkaart met de zendelingen die we ondersteunen, maar de vele honderden christenen die een gewone baan hebben en diezelfde wereld over trekken, zijn onzichtbaar en krijgen hoegenaamd geen aandacht. Er worden weinig preken

over 'geloven op maandag' gehouden, er is nauwelijks onderwijs over 'christen zijn op je werk' en er is een povere pastorale zorg voor werkers in de frontlinie... 'Gewoon werk' wordt nog te weinig gezien als een opdracht en te veel als een min of meer noodzakelijk kwaad om in ons onderhoud te voorzien en de kerk te financieren. Opvallend eigenlijk: voor velen in de kerk is werk nog vaak iets dat tijd en energie kost en afleidt van de hoofdzaak, het evangelie verkondigen. En voor gewone christenen is de kerk nogal eens een vorm van vrijetijdsbesteding...

Waarde van ons werk

Het moge duidelijk zijn: de bijbelse visie staat haaks op onze theologische visie van werk en arbeid. Adam en Eva kregen nota bene al voor de zondeval van God de opdracht om te heersen en te werken (Gen. 1:26, 28 en 2:15, 19). De waarde van ons werk ontleent we dan ook aan God Zelf, die als Schepper werkzaam is. In ons werken mogen we Zijn beeld vertonen. Daarom is God betrokken op wat wij doen en wil Hij betrokken zijn.

Verder in het Oude Testament vormt het leven één geheel, is er wat betreft werk geen onderscheid

Tussen 9 en 5

Als gezamenlijk initiatief van Alpha op de werkplek, Geloven op Maandag en Bedrijfsgebed zijn er dit najaar drie gelijksoortige avondbijeenkomsten. Deze zijn bedoeld voor alle christenen in welke werksituatie dan ook. Men wil daarmee dienst verlenen bij het christen zijn op het werk. Het samenzijn tussen 18 en 21.30 uur zal veel ruimte bieden om van elkaar te horen hoe het is om christen te zijn op je werk. En om inspiratie op te doen en visie te krijgen voor collega's, want 'God werkt óók van 9 tot 5'. Er zullen praktische tips zijn en er is ruimte om voor elkaar te bidden. Alle info en opgave via telefoon 030 - 6371380 (na 18 uur) of E-mail info@bedrijfsgebed.nl.

- do. 25 september, Den Haag;
- di. 28 oktober, Zwolle;
- ma. 10 november, Utrecht.

Meer informatie op de website www.bedrijfsgebed.nl. Hierop is veel informatie te vinden over 'Christen zijn op je werk', en zijn lijsten van bedrijven te vinden waar christenen gezamenlijk bidden; ook worden titels van bij dit thema passende boeken genoemd.

tussen het natuurlijke en geestelijke. Denk aan Jozef, David, Nehemia, Amos, Daniël, Esther en een bijbelboek als Spreuken. In het Nieuwe Testament is het niet anders. 'En al wat gij doet, doet dat van harte als voor de Heere, en niet voor de mensen' (Kol. 3:23) of 'Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader die in de hemelen is, verheerlijken.' (Mat. 5:16). Voor God is het niet belangrijk wat we *doen*, of *waar*, maar met welke houding en motieven we dingen doen.

Steun vanuit de kerk

Het zou goed zijn als er binnen de kerken evenveel aandacht is voor het werk buiten de kerk als daarbinnen. Hoe kan de kerk de gemeenteleden op hun werk steunen? Het belangrijkste is: christenen heel nadrukkelijk aandacht geven in hun midden-in-de-wereld-staan. Dat kan het beste op een heleboel manieren tegelijk. We geven een aantal tips.

- Allereerst: ontdek de bijbelse visie op arbeid. Werk is voor God belangrijk en maakt deel uit van Gods oorspronkelijke plan met de mens. Onze eerste roeping is kind van God te zijn, dat bepaalt wie we zijn, het soort werk dat we *doen* heeft daarmee niks te maken. Het werk van broeders en zusters in Christus verdient ondersteuning, waar ze zich ook bevinden en *wát* ze ook doen. En: werk mag geen afgod worden.

- In de preken op zondag en in het onderwijs in de gemeente aandacht geven aan christen zijn op je werk en de roeping van christenen op hun werk. Thematisch onderwijs kan daarbij helpen. Denk aan bijvoorbeeld: bijbelse visie op arbeid; roeping; getuigen op het werk; omgaan met chefs; manipulatie; gezag dragen; rust; geld en schulden; eerlijkheid; seksuele verleiding; de waarheid spreken.

- Rust christenen toe voor de taak die ze geestelijk gezien op hun werk hebben. Help hen het evangelie in praktijk te brengen en door te geven in hun dagelijkse werkomgeving. Stimuleer het besef van Gods tegenwoordigheid, ook op de werkplek. Moedig hen aan om weerstand te bieden, zodat ze niet gelijkvormig aan de wereld worden en om initiatieven te ontplooiën om hun werkplek te veranderen.

- Luister naar de behoeften van gemeenteleden. Vraag regelmatig wat op dat moment de belangrijkste kwesties zijn op het werk en op school. Vraag hoe de kerk hen beter zou kunnen steunen op deze gebieden.

M.H. Pijnacker Hordijk

Marianne Witvliet
Kind van het water.
 Uitg. Mozaïek, Zoetermeer; 260 blz.; € 17,90.

Omdat het verhaal van *Kind van het water* – de recente roman van Marianne Witvliet – begint in een eenvoudig huisje aan de Aelbrechtskolk in Delfshaven en uiteindelijk daar ook weer eindigt, zou het mij als predikant van Delfshaven moeten interesseren. Dat deed het me inderdaad.

Eerst iets over de auteur. Marianne Witvliet (1951) is mogelijk niet bij iedereen bekend. Zij is journalist en werkt als redacteur bij de Erdee Media Groep. Eerdere boeken van haar beleefden diverse herdrucken – ook als schrijfster en illustrator van kinderboeken is zij succesvol binnen de wereld van het christelijke boek.

Witvliet is geboren in Rotterdam en wekt de indruk de omgeving van Delfshaven goed te kennen. *Kind van het water* speelt zich af in de jaren na de oorlog, toen er blijkbaar nog veel te doen was in de Kolk en de haven. Het rook er overal nog naar teer, er werd hard gewerkt. De zee was alle dagen om je heen, als gevaar maar ook als fascinatie, zeker voor kinderen. In hoeverre die sfeertekening klopt, is voor mij niet te achterhalen, het is te ver terug in de tijd. Het heeft in elk geval wel iets.

De hoofdpersoon in het verhaal is een vrouw die als kind opgroeit in een eenvoudige bovenwoning bij het haventje. Ze heeft een ongehuwde moeder die als werkvrouw bij dure mensen elders in de stad haar inkomen verdient met schrobben en schuren. Via gymnasiumopleiding, een studie rechten en het huwelijk met een chirurg in opleiding zonder geloof werkt ze zich letterlijk en geestelijk ver weg uit Delfshaven en vervreemdt ze compleet van de eenvoudige maar ook diep gelovige sfeer van haar moeder. Zoals zoveel met het geloof opgegroeide mensen eerst een heenreis nodig

hebben voordat ze aan een terugreis en thuisreis kunnen beginnen – zo vergaat het ook min of meer de hoofdpersoon van dit boek. Het verhaal eindigt letterlijk weer terug in de haven van Delfshaven.

In het verhaal speelt geloof – en de realiteit van de dood die altijd om je heen is – steeds een belangrijke rol. Niet gewild en opgelegd, maar wel als het altijd diepe rustpunt van de schrobende werkvrouw voor wie vast staat dat God in alles je leven leidt en met alles zijn diepe bedoelingen heeft. Overigens komt in het verhaal nauwelijks een kerk of een dominee in beeld. Dat maakt het verhaal zeker niet zwakker, eerder sterker, maar het valt je wel op als dominee, die uitgerend op die locatie altijd in en rond de kerk bezig is. De auteur zal wel niets met de Oude Kerk aan de Kolk gehad hebben, waarschijnlijk behorend tot een gemeente uit de Afscheiding, want als nu iets bepalend is in de Kolk, is het wel deze oude kerk. De hoofdlijn van haar boek had mooi vervlochten kunnen worden met een thema als pelgrimage en thuis komen en het zegel van Delfshaven 'De haave der behoudenis / alleen bij God in Zion is.'

Terwijl ik las, viel me overigens ook op dat het water – toevallig ben ik zelf ook een kind van het water, opgegroeid aan de zee – in het boek tot in de titel toe wel een grote plek inneemt, maar uiteindelijk niet het verhaal of het karakter van de hoofdpersoon wezenlijk bepaalt. Dat zijn andere thema's. Zoals je losmaken van een bepaald sociaal en geestelijk milieu, een weg zonder God gaan en ontdekken dat zo'n weg nergens heen leidt, getrouwd zijn met een niet gelovige man. Allemaal bekende thema's dus met ook redelijk voorstelbare uitkomsten. Maar men leze zelf.

Mw. Witvliet is intussen een knap schrijfster. Zij kan met weinig woorden veel zeggen en stilte oproepen. Regelmatig weet ze je ook echt te ontroeren. Sterk vond ik vooral de interactie tussen het kind alleen met haar beproefde moeder, later ook de sfeerzetting van een verpleeghuis, de terugreis van de hoofdpersoon waarbij wel erg veel goed komt. En nogal erg goed. Maar van mij mag het. Ik vond het een mooi en knap boek.

P.L. de Jong, Oude of Pelgrimvaderskerk Delfshaven